T090 ATĐ 2 (61) Luận A Tỳ Đàm Bát Kiền Độ Q30-Kiến-Bàn về Tưởng

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 30 1127

LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ
QUYEÅN 30
Kieàn ñoä thöù 8: KIEÁN

Phaåm 3: BAØN VEÀ TÖÔÛNG

Möôøi töôûng laø töôûng veà voâ thöôøng, töôûng veà voâ thöôøng khoå, töôûng veà khoå voâ ngaõ, töôûng veà baát tònh, töôûng veà aên uoáng, töôûng veà taát caû theá gian khoâng theå vui, töôûng veà cheát, töôûng veà ñoaïn, töôûng veà khoâng coù daâm töôûng veà taän. Caùc phaùp sinh töôûng veà voâ thöôøng thì phaùp aáy töông öng vôøi töôûng veà voâ thöôøng chaêng? Giaû söû caùc phaùp töông öng vôùi töôûng veà voâ thöôøng, thì phaùp aáy sinh töôûng veà voâ thöôøng chaêng? cho ñeán veà taän cuõng nhö vaäy. Caùc phaùp sinh töôûng veà voâ thöôøng, phaùp aáy cuøng moät duyeân vôùi töôûng veà voâ thöôøng chaêng? Giaû söû caùc phaùp cuøng moät duyeân vôùi töôûng veà voâ thöôøng, phaùp aáy sinh töôûng veà voâ thöôøng chaêng? Cho ñeán töôûng veà taän cuõng nhö vaäy. Coù theå coù phaùp trí phaân bieät khoâng ñoaïn - khoâng tu - khoâng taùc chöùng chaêng? Coù theå coù phaùp trí phaân bieät khoâng ñoaïn - khoâng tu maø taùc chöùng chaêng? Coù theå coù phaùp trí phaân bieät khoâng ñoaïn maø tu vaø taùc chöùng chaêng? Coù theå coù phaùp trí phaân bieät ñoaïn - tu vaø taùc chöùng chaêng? Coù theå coù phaùp trí phaân bieät ñoaïn maø khoâng tu vaø taùc chöùng chaêng? Coù theå coù phaùp trí phaân bieät ñoaïn maø khoâng tu- khoâng taùc chöùng chaêng?

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 30 1128

Coù theå coù phaùp khoâng coù duyeân duyeân, nhaân cuõng khoâng coù duyeân duyeân maø phaùp vaø duyeân cuûng sinh, coù- coù caûnh töôïng khoâng phaûi laø khoâng coù maø khoâng phaûi laø khoâng coù caûnh töôïng; coøn laïi saéc- coøn laïi

thoáng- coøn laïi töôûng- coøn laïi thöùc- coøn laïi phaùp töông öng aáy; phaùp aáy ñoái vôùi phaùp aáy neân noùi laø nhaân hay neân noùi laø duyeân? Vaû laïi, neân noùi laø duyeân ahy neân noùi laø khoâng phaûi nhaân chaêng? Phaùp aáy neân noùi laø thieän laø baát thieän hay laø voâ kyù chaêng? Phaùp aáy coù bao nhieâu söû chi phoái, bao nhieâu kieát raøng buoäc? Neáu phaùp vaø taâm cuøng sinh khoâng phaûi laø khoâng duïng taâm, taâm sinh nhö vaäy thì phaùp aáy cuõng nhö vaäy chaêng? Neáu taâm dieät taän thì phaùp aáy cuõng nhö vaäy chaêng? Neáu taâm dieät taän thì phaùp aáy cuõng nhö vaäy chaêng? Neáu ñaït ñöôïc taâm aáy thì phaùp aáy cuõng nhö vaäy chaêng? Neáu rôøi boû taâm aáy thì phaùp aáy cuõng nhö vaäy chaêng? Neáu taâm aáy thoï baùo thì phaùp aáy cuõng nhö vaäy chaêng? Kieán töông öng vôùi thoáng coù bao nhieâu söû chi phoái? Kieán khoâng töông öng vôùi thoáng coù bao nhieâu söû chi phoái? Nghi töông öng vôùi thoáng coù bao nhieâu söû chi phoái? Nghi khoâng töông öng vôùi thoáng coù bao nhieâu söû chi phoái? Nhaân laø ñaïo maø duyeân sinh thaâu nhieáp bao nhieâu trì- nhaäp- aám (giôùi- xöù- uaån)? Nhaõn canh ñaúng sinh töôûng- thoáng tröø ra taâm töông öng vôùi phaùp, nhó canh ñaúng sinh töôûng- thoáng tröø ra taâm khoâng töông öng vôùi phaùp, coøn laïi caùc phaùp thaâu nhieáp bao nhieâu trì- nhaäp- aám? Tyû- thieät- thaân canh ñaúng sinh töôûng- thoáng tröø ra taâm töông öng vôùi phaùp, yù canh ñaúng sinh töôûng- thoáng tröø ra taâm khoâng töông öng vôùi phaùp, coøn laïi caùc phaùp thaâu nhieáp bao nhieâu trì - nhaäp - aám? Veà nghóa cuûa chöông naày, xin seõ dieãn noùi ñaày ñuû. Möôøi töôûng laø töôûng veà voâ thöôøng, töôûng veà voâ thöôøng khoå, töôûng veà khoå voâ ngaõ, töôûng veà baát tònh, töôûng veà aên uoáng, töôûng veà taát caû theá gian khoâng theå vui, töôûng veà cheát, töôûng veà ñoaïn, töôûng veà khoâng coù daâm, töôûng veà taän. Hoûi: Caùc phaùp sinh töôûng veà voâ thöôøng thì phaùp aáy töông öng vôùi töôûng veà voâ thöôøng chaêng? Ñaùp: Hoaëc laø phaùp sinh töôûng veà voâ thöôøng, nhöng phaùp aáy khoâng töông öng vôùi töôûng voâ thöôøng. Theá naøo laø phaùp sinh töôûng veà voâ thöôøng, nhöng phaùp aáy khoâng töông öng vôùi töôûng veà voâ thöôøng? Gioáng nhö töôûng veà voâ thöôøng ôû tröôùc maét chaéc chaén khoâng coøn, caùc töôûng coøn laïi nhaát ñònh sinh ra ôû tröôùc maét, caùc töôûng aáy töông öng vôùi phaùp, ñoù goïi laø phaùp sinh töôûng veà voâ thöôøng nhöng phaùp aáy khoâng töông öng vôùi töôûng veà voâ thöôøng.

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 30 1129

Theá naøo laø phaùp töông öng vôùi töôûng veà voâ thöôøng, nhöng phaùp aáy khoâng sinh töôûng veà voâ thöôøng? Gioáng nhö caùc töôûng khaùc chaéc chaén khoâng coøn ôû tröôùc maét, töôûng veà voâ thöôøng nhaát ñònh sinh ra ôû tröôùc maét, caùc töôûng aáy töông öng vôùi phaùp, ñoù goïi laø phaùp töông öng vôùi töôûng veà voâ thöôøng nhöng phaùp aáy khoâng sinh töôûng veà voâ thöôøng. Theà naøo laø phaùp sinh töôûng veà voâ thöôøng, maø phaùp aáy töông öng vôùi töôûng veà voâ thöôøng? Gioáng nhö töôûng veà voâ thöôøng chaéc chaén khoâng coøn ôû tröôùc maét, töôûng veà voâ thöôøng nhaát ñònh sinh ra ôû tröôùc maét, caùc töôûng aáy töông öng vôùi phaùp, ñoù goïi laø phaùp sinh töôûng veà voâ thöôøng nhöng maø phaùp aáy töông öng vôùi töôûng veà voâ thöôøng. Theá naøo laø phaùp khoâng sinh

töôûng veà voâ thöôøng, maø phaùp aáy cuõng khoâng töông öng vôùi töôûng veà voâ thöôøng? Gioáng nhö caùc töôûng khaùc chaéc chaén khoâng coøn ôû tröôùc maét, gioáng nhö caùc töôûng khaùc nhaát ñònh sinh ra ôû tröôùc maét, caùc töôûng aáy töông öng vôùi phaùp, ñoù goïi laø phaùp khoâng sinh töôûng veà voâ thöôøng maø phaùp aáy cuõng khoâng töông öng vôùi töôûng veà voâ thöôøng. Cho ñeán töôûng veà taän cuõng nhö vaäy. Hoûi: Caùc phaùp sinh töôûng veà voâ thöôøng, phaùp aáy cuøng moät duyeân vôùi töôûng veà voâ thöôøng chaêng? Ñaùp: Hoaëc laø phaùp sinh töôûng veà voâ thöôøng, nhöng phaùp aáy khoâng phaûi laø cuøng moät duyeân vôùi töôûng veà voâ thöôøng. Theá naøo laø phaùp sinh töôûng veà voâ thöôøng, nhöng phaùp aáy khoâng phaûi cuøng moät duyeân vôùi töôûng veà voâ thöôøng ? gioáng nhö töôûng veà voâ thöôøng chaéc chaén khoâng coøn ôû tröôùc maét, gioáng nhö caùc töôûng khaùc nhaát ñònh sinh ra ôû tröôùc maét, töôûng aáy coù duyeân khaùc, ñoù goïi laø phaùp sinh töôûng veà voâ thöôøng nhöng phaùp aáy khoâng phaûi cuøng moät duyeân vôùi töôûng veà voâ thöôøng. Theá naøo laø phaùp cuøng moät duyeân vôùi töôûng veà voâ thöôøng, nhöng phaùp aáy khoâng phaûi laø sinh töôûng veà voâ thöôøng? Gioáng nhö caùc töôûng khaùc chaéc chaén khoâng coøn ôû tröôùc maét, töôûng veà voâ thöôøng nhaát ñònh sinh ra ôû tröôùc maét, luùc aáy coù duyeân naøy, ñoù goïi laø phaùp cuøng moät duyeân vôùi töôûng veà voâ thöôøng nhöng phaùp aáy khoâng phaûi laø sinh töôûng veà voâ thöôøng. Theá naøo laø phaùp sinh töôûng veà voâ thöôøng, maø phaùp aáy cuøng moät duyeân vôùi töôûng veà voâ thöôøng? Gioáng nhö töôûng veà voâ thöôøng chaéc chaén khoâng coøn ôû tröôùc maét, töôûng veà voâ thöôøng nhaát ñònh sinh ra ôû tröôùc maét, luùc aáy coù duyeân naøy, ñoù goïi laø phaùp sinh töôûng veà voâ thöôøng maø phaùp aáy cuøng moät duyeân vôùi töôûng veà voâ thöôøng.

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 30 1130

Theá naøo laø phaùp khoâng phaûi sinh töôûng veà voâ thöôøng, maø phaùp cuõng khoâng phaûi cuøng moät duyeân vôùi töôûng veà voâ thöôøng? Gioáng nhö caùc töôûng khaùc chaéc chaén khoâng coøn ôû tröôùc maét, gioáng nhö caùc töôûng khaùc nhaát ñònh sinh ra ôû tröôùc maét, luùc aáy aùo duyeân khaùc, ñoù goïi laø phaùp khoâng phaûi sinh töôûng veà voâ thöôøng maø phaùp aáy cuõng khoâng phaûi cuøng moät duyeân vôùi töôûng veà voâ thöôøng. Cho ñeán töôûng veà taän naøy cuõng nhö vaäy. Hoûi: Coù theå coù phaùp trí phaân bieät khoâng ñoaïn-khoâng tu- khoâng taùc chöùng chaêng? Ñaùp: Coù, hö khoâng - khoâng phaûi soá duyeân taän (hö khoâng phi traïch dieät). Hoûi: Coù theå coù phaùp trí phaân bieät khoâng ñoaïn- khoâng tu maø taùc chöùng chaêng? Ñaùp: Coù, soá duyeân taän (traïch dieät). Hoûi: Coù theå coù phaùp trí phaân bieät khoâng ñoaïn maø tu vaø taùc chöùng chaêng? Ñaùp: Coù, phaùp höõu vi voâ laäu. Hoûi: Coù theå coù phaùp trí phaân bieät ñoaïn- tu vaø taùc chöùng chaêng? Ñaùp: Coù, phaùp thieän höõu laäu. Hoûi: Coù theå coù phaùp trí phaân bieät ñoaïn maø khoâng tu vaø taùc chöùng chaêng? Ñaùp: Coù, thieân nhaõn vaø thieân nhó. Hoûi: Coù theå coù phaùp trí phaân bieät ñoaïn maø khoâng tu- khoâng taùc chöùng chaêng? Ñaùp: Coù, tröø ra thieân nhaõn vaø thieân nhó, coøn laïi caùc phaùp voâ kyù höõu vi, hoaëc laø phaùp baát thieän. Hoûi: coù theå coù phaùp

khoâng coù duyeân duyeân, nhaân cuõng khoâng coù duyeân maø phaùp vaø duyeân cuøng sinh chaêng? Ñaùp: Coù, caùc phaùp cuøng töông öng vôùi naêm thöùc thaân, caùc phaùp cuøng töông öng vôùi thaân yù thöùc, saéc voâ vi- taâm baát töông öng haønh, duyeân vôùi caùc phaùp aáy nhaän ñöôïc sinh- laõo- voâ thöôøng. Ñoù goïi laø phaùp khoâng coù duyeân duyeân, nhaân cuõng khoâng coù duyeân duyeân maø phaùp vaø duyeân cuøng sinh. Coù vaø coù caûnh töôïng, coù phaùp aáy chöù khoâng phaûi laø khoâng coù phaùp aáy, vì vaäy coù cuøng coù caûnh töôïng khoâng phaûi laø khoâng coù maø khoâng phaûi laø khoâng coù caûnh töôïng. Nhöng maø coù phaùp aáy chöù khoâng phaûi laø khoâng coù phaùp aáy, vì vaäy khoâng phaûi laø khoâng coù cuõng khoâng phaûi laø khoâng coù caûnh töôïng. Coøn laïi saéc thì phaùp aáy chaúng phaûi laø saéc, coøn laïi

thoáng thì phaùp aáy chaúng phaûi laø thoáng, coøn laïi töôûng thì phaùp aáy chaúng phaûi laø töôûng, coøn laïi thöùc thì phaùp aáy chaúng phaûi laø thöùc, coøn laïi phaùp töông öng aáy thì phaùp aáy chaúng phaûi laø töông öng, vì vaäy coøn laïi phaùp khoâng töông öng. Hoûi: Phaùp aáy ñoái vôùi phaùp aáy, neân noùi laø nhaân hay neân noùi laø duyeân? Hoaëc neân noùi laø duyeân hay neân noùi khoâng phaûi laø nhaân chaêng? Ñaùp: Sinh tröôùc sinh sau neân noùi laø nhaân- neân noùi laø duyeân; sinh sau maø sinh tröôùc thì neân noùi laø duyeân chöù khoâng neân noùi laø nhaân. Hoûi: Phaùp aáy neân noùi laø thieän- baát thieän hay neân noùi voâ kyù chaêng? Ñaùp: Phaùp aáy trong thieän thì neân noùi laø thieän, trong baát thieän thì neân noùi laø baát thieän, trong voâ kyø neân noùi laø voâ kyù. Hoûi: Phaùp aáy coù bao nhieâu söû chi phoái? Ñaùp: Duyeân vôùi höõu laäu cuûa ba coõi. Hoûi: Coù bao nhieâu kieát raøng buoäc? Ñaùp: Coù chín kieát raøng buoäc. Hoûi: Caùc phaùp vaø taâm cuøng sinh khoâng phaûi laø khoâng duïng taâm, neáu taâm aáy sinh thì phaùp aáy cuõng nhö vaäy chaêng? Ñaùp: Taâm sinh tröôùc roài sau laø phaùp aáy. Hoûi: Neáu dieät taän thì phaùp aáy cuõng nhö vaäy chaêng? Ñaùp: Taâm dieät taän tröôùc roài sau laø phaùp aáy. Hoûi: Neáu ñaït ñöôïc taâm aáy thì phaùp aáy cuõng nhö vaäy chaêng? Ñaùp: Taâm ñaït ñöôïc roài sau laø phaùp aáy. Hoûi: Neáu rôøi boû taâm aáy thì phaùp aáy cuõng nhö vaäy chaêng? Ñaùp: Phaùp rôøi boû tröôùc roài sau laø taâm aáy rôøi boû. Hoûi: Neáu taâm aáy thoï baùo thì phaùp aáy cuõng nhö vaäy chaêng? Ñaùp: Hoaëc laø ñuùng, hoaëc laø khoâng ñuùng. Hoûi: Kieán töông öng vôùi thoáng coù bao nhieâu söû chi phoái? Ñaùp: Duyeân höõu laäu, cuõng laø kieán duyeân voâ laäu, hoaëc voâ minh töông öng vôùi noù. Hoûi: Kieán khoâng töông öng vôùi thoáng coù bao nhieâu söû chi phoái? Ñaùp: Tröø ra ra kieán duyeân voâ laäu, hoaëc voâ minh töông öng vôùi noù, coøn laïi taát caû caùc phaùp khaùc. Hoûi: Nghi töông öng vôøi thoáng coù bao nhieâu söû chi phoái? Ñaùp: Do kieán ñeá ñoaïn duyeân höõu laäu, cuõng laø nghi duyeân vôùi voâ laäu, hoaëc voâ minh töông öng vôùi noù. Hoûi: Nghi khoâng töông öng vôùi thoáng coù bao nhieâu söû chi phoái? Ñaùp: Tröø ra ra nghi duyeân vôùi voâ laäu, hoaëc voâ minh töông öng vôùi

noù, coøn laïi taát caû caùc phaùp ñeàu do kieán ñeá ñoaïn. Hoûi: Nhaân laø ñaïo maø duyeân sinh thaâu nhieáp bao nhieâu trì- nhaäp- aám? Ñaùp: Nhaân laø ñaïo maø duyeân sinh thaâu nhieáp möôøi taùm trì- möôøi hai nhaäp- naêm aám. Nhaõn caên ñaúng sinh töôûng- thoáng, tröø ra taâm töông öng vôùi phaùp; nhó canh ñaúng sinh töôûng- thoáng, tröø ra taâm khoâng töông öng vôùi phaùp, coøn laïi caùc phaùp thaâu nhieáp möôøi taùm trì- möôøi hai nhaäp- naêm aám. Tyû- thieät- thaân canh ñaúng sinh töôûng-thoáng, tröø ra taâm töông öng vôùi phaùp; yù canh. ----------

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 30 1133

Phaåm 4: BAØN VEÀ TRÍ, THÔØI

Caùc trí thì ñoù laø tuï ñoaïn chaêng? Giaû söû tuï ñoaïn thì ñoù laø tuï trí chaêng? Caùc tuï yeám ly thì ñoù laø tuï voâ duïc chaêng? Giaû söû tuï voâ duïc thì ñoù laø tuï yeåm ly chaêng? Caùc tuï yeám ly thì ñoù laø tuï tu yeám ly chaêng? Giaû söû tuï tu yeám ly thì ñoù laø tuï voâ duïc chaêng? Neáu phaùp laø nhaân cuûa caùc phaùp hoaëc laø phaùp trong töøng giai ñoaïn thì phaùp aáy khoâng neân noùi laø nhaân chaêng? Neáu phaùp laø thöù ñeä duyeân taêng thöôïng cuûa caùc phaùp, hoaëc laø phaùp trong töøng giai ñoaïn thì phaùp aáy khoâng neân noùi laø thöù ñeä duyeân taêng thöôïng chaêng? Caùc yù xuùc (canh) thì taát caû yù xuùc aáy laø ba xuùc nhö nhau chaêng? Giaû söû ba xuùc nhö nhau thì taát caû ñoù laø yù xuùc chaêng? Caùc maïn thì ñoù laø laøm taêng theâm maïn chaêng? Giaû söû laøm taêng theâm maïn thì ñoù laø maïn chaêng? Caùc maïn laø taâm taêng thöôïng chaêng? Giaû söû taâm taêng thöôïng thì ñoù laø maïn chaêng? Caùc haønh khoâng phaûi laø hoä (xaû) chaêng? Giaû söû khoâng phaûi laø hoä thì ñoù laø haønh chaêng? Caùc haønh thì ñoù laø hoä chaêng? Giaû söû hoä thì ñoù laø haønh chaêng? Neáu tuï khoâng ñaït ñöôïc thì tuï aáy khoâng thaønh töïu chaêng? Giaû söû tuï khoâng thaønh töïu thì tuï aáy khoâng ñaït ñöôïc chaêng? Caùc tuï ñaït ñöôïc thì tuï aáy thaønh töïu chaêng? Giaû söû tuï thaønh töïu thì tuï aáy ñaït ñöôïc chaêng? Tröø ra ra Khoå thaùnh ñeá vaø phaùp nhaäp, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp bao nhieâu trì- nhaäp- aám (giôùi- xöù- uaån)? Taäp cuõng nhö vaäy. Tröø ra ra Taän thaùnh ñeá vaø phaùp nhaäp, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp bao nhieâu trì- nhaäp- aám? Ñaïo cuõng nhö vaäy. Tröø ra ra saéc phaùp vaø phaùp nhaäp, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp bao nhieâu trì- nhaäp- aám? Voâ saéc- coù theå thaáy- khoâng theå thaáy, höõu ñoái- voâ ñoái, höõu laäu- voâ laäu, höõu vi- voâ vi, quaù khöù- vò lai- hieän taïi, thieän- baát thieän- voâ kyù, heä thuoäc coõi Duïc- coõi Saéc- coõi Voâ saéc, hoïc- voâ hoïc- phi hoïc phi voâ hoïc, do kieán ñeá ñoaïn vaø do tö duy ñoaïn, tröø ra phaùp voâ ñoaïn vaø phaùp nhaäp, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp bao nhieâu trì- nhaäp- aám? Tröø ra ra phaùp khôûi vaø caùc phaùp chaéc chaèn khoâng sinh, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp bao nhieâu trì- nhaäp- aám? Phaùp chöa sinh- saéc- voâ saéc, coù theå thaáy- khoâng theå thaáy, höõu ñoái- voâ ñoái, höõu laäu- voâ laäu, höõu vi- voâ vi, quaù khöù- vò lai- hieän taïi, thieän- baát thieän- voâ kyù, heä thuoäc coõi Duïc Saéc- coõi Voâ saéc, hoïc- voâ hoïc- phi hoïc phi voâ hoïc, do kieán ñeá ñoaïn vaø do tö duy ñoaïn, tröø ra phaùp baát ñoaïn vaø

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 30 1134

caùc phaùp chaéc chaén khoâng sinh, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp bao nhieâu trì- nhaäp- aám? Coù theå coù moät trì- moät nhaäp- moät aám, thaâu nhieáp taát caû caùc phaùp chaêng? Veà nghóa chöông naøy xin neâu ra ñaày ñuû. Hoûi: Caùc tuï trí thì ñoù laø tuï ñoaïn chaêng? Ñaùp: Hoaëc laø tuï trí maø ñoù laø tuï khoâng ñoaïn. Theá naøo laø tuï trí maø ñoù laø tuï khoâng ñoaïn? bôûi vì khoå trí, taäp- taän- ñaïo trí khoâng ñoaïn tröø caáu ueá, thì goïi laø tuï trí maø ñoù laø tuï khoâng ñoaïn. Theá naøo laø tuï ñoaïn maø ñoù laø tuï khoâng phaûi trí? Bôûi vì khoå nhaãn, taäp- taän- ñaïo nhaãn ñoaïn tröø caáu ueá, thì goïi laø tuï ñoaïn maø ñoù laø tuï khoâng phaûi trí. Theá naøo laø tuï trí maø ñoù cuõng laø tuï ñoaïn? Bôûi vì khoå trí, taäp- taän- ñaïo trí ñoaïn tröø caáu ueá, thì goïi laø tuï trí maø ñoù cuõng laø tuï ñoaïn. Theá naøo laø tuï khoâng phaûi trí maø ñoù cuõng laø tuï khoâng ñoaïn? bôûi vì khoå nhaãn, taäp- taän- ñaïo nhaãn khoâng ñoaïn tröø caáu ueá, thì goïi laø tuï khoâng phaûi trí maø ñoù cuõng laø tuï khoâng ñoaïn. Hoûi: Caùc tuï yeám ly thì ñoù laø tuï voâ duïc chaêng? Ñaùp: Hoaëc laø tuï yeám ly maø ñoù khoâng phaûi laø tuï voâ duïc. Theá naøo laø tuï yeám ly maø ñoù khoâng phaûi laø tuï voâ duïc? Bôûi vì khoå nhaãn- taäp nhaãn, vì khoå trí- taäp trí khoâng ñoaïn tröø caáu ueá, thì goïi laø tuï yeám ly maø ñoù khoâng phaûi laø tuï voâ duïc. Theá naøo laø tuï voâ duïc maø ñoù khoâng phaûi laø tuï yeám ly? Bôûi vì taän nhaãn- ñaïo nhaãn, vì taän trí- ñaïo trí ñoaïn tröø caáu ueá, thì goïi laø tuï voâ duïc maø ñoù khoâng phaûi laø tuï yeám ly. Theá naøo laø tuï yeám ly maø ñoù cuõng laø tuï voâ duïc? Bôûi vì khoå nhaãn- taäp nhaãn, vì khoå trí- taäp trí ñoaïn tröø caáu ueá, thì goïi laø tuï yeám ly maø ñoù cuõng laø tuï voâ duïc. Theá naøo laø khoâng phaûi tuï yeám ly maø ñoù cuõng khoâng phaûi laø tuï voâ duïc? Bôûi vì taän nhaãn- ñaïo nhaãn, vì taän trí- ñaïo trí khoâng ñoaïn tröø caáu ueá, thì goïi laø khoâng phaûi tuï yeám ly maø ñoù cuõng khoâng phaûi laø tuï voâ duïc. Hoûi: Caùc tuï yeám ly thì ño laø tuï tu yeám ly chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. caùc tuï tu yeám ly thì ñoù laø tuï tu yeám ly. Hoûi: Coù theå coù tuï tu yeám ly aøm ñoù khoâng phaûi laø tuï yeám ly chaêng? Ñaùp: Coù, bôûi vì taän trí vaø ñaïo trí ñoaïn tröø caáu ueá. Hoûi: caùc tuï voâ duïc thì ñoù laø tuï tu yeám ly chaêng? Ñaùp: Hoaëc laø tuï voâ duïc maø ñoù khoâng phaûi laø tuï tu yeám ly. Theá naøo laø tuï voâ duïc maø ñoù khoâng phaûi laø tuï tu yeám ly? Bôûi vì taän

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 30 1135

nhaãn vaø ñaïo nhaãn ñoaïn tröø caáu ueá, thì goïi laø tuï voâ duïc maø ñoù khoâng phaûi laø tuï tu yeám ly. Theá naøo laø tuï tu yeám ly maø ñoù khoâng phaûi laø tuï tu voâ duïc? Bôûi vì khoå nhaãn- taäp nhaãn, vì khoå trí- taäp trí khoâng ñoaïn tröø caáu ueá, thì goïi laø tuï tu yeám ly maø ñoù khoâng phaûi laø tuï tu voâ duïc. Theá naøo laø tuï tu voâ duïc maø ñoù cuõng laø tuïtu yeám ly? Bôûi vì khoå nhaãn- taäp nhaãn, vì khoå trí- taäp trí- taän trí- ñaïo trí tröø caáu ueá, thì goïi laø tuï voâ duïc maø ñoù cuõng laø tuï tu yeám ly. Theá naøo laø khoâng phaûi tuï tu voâ duïc maø ñoù cuõng khoâng phaûi laø tuï tu yeám ly? Bôûi vì taän nhaãn vaø ñaïo nhaõn khoâng ñoaïn tröø caáu ueá, thì goïi laø khoâng phaûi tuï voâ duïc maø ñoù cuõng khoâng phaûi laø

tuï tu yeám ly. Hoûi: Neáu phaùp laø nhaân cuûa caùc phaùp hoaëc laø phaùp trong töøng giai ñoaïn thì phaùp aáy khoâng neân noùi laø nhaân chaêng? Ñaùp: Khoâng neân. Hoûi: Neáu phaùp laø thöù ñeä cuûa caùc phaùp, hoaëc laø phaùp trong töøng giai ñoaïn thì phaùp aáy khoâng neân noùi laø thöù ñeä chaêng? Ñaùp: Neáu phaùp aáy chöa sinh. Hoûi: Neáu phaùp laø duyeân taêng thöôïng cuûa caùc phaùp, hoaëc laø phaùp trong töøng giai ñoaïn thì phaùp aáy khoâng neân noùi laø duyeân taêng thöôïng chaêng? Ñaùp: Khoâng neân. Hoûi: Caùc yù xuùc (canh) thì taát caû yù xuùc aáy laø ba xuùc nhö nhau chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Caùc yù xuùc thì taát caû yù xuùc aáy laø ba xuùc nhö nhau. Hoûi: Coù theå coù ba xuùc nhö nhau maø ñoù khoâng phaûi laø yù xuùc chaêng? Ñaùp: Coù, naêm thöùc thaân töông öng vôùi xuùc. Nhö Ñöùc Theá Toân cuõng noùi: “Tyø kheo coù yù trì- phaùp trì, coù voâ minh trì vaø voâ minh thoï- xuùc (thoáng canh).” Vaäy thì xuùc coù ñaït ñöôïc chaêng? Khoâng coù ñaït ñöôïc chaêng? Coù maø khoâng coù ñaït ñöôïc chaêng? Hoûi: Caùc maïn thì ñoù laø taát caû töï mình chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Caùc maïn thì ñoù laø taát caû töï mình. Hoûi: Coù theå coù töï mình maø khoâng laø maïn chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø caùch nhìn. Ñöùc Theá Toân cuõng noùi: “Tyø kheo thì Ta laø töï minh, ñoái vôùi Ta thì Tyø kheo laø töï mình.” Hoûi: Caùc maïn thì ñoù laø taâm taêng thöôïng nhieàu leân chaêng? Ñaùp: Ñuùng nhö vaäy. Caùc maïn thì ñoù laø taâm taêng thöôïng nhieàu

leân. Hoûi: Coù theå coù taâm taêng thöôïng nhieàu leân nhöng khoâng phaûi laø maïn chaêng? Ñaùp: Coù, loaïi töø maïn coøn laïi laø caùc phieàn naõo hieän ôû töôùc maét. Ñöùc Theá Toân cuõng noùi: “Neáu Tyø kheo taêng thöôïng maïn, thì bò ma vöông troùi buoäc, neáu khoâng taêng thöôïng maïn thì giaûi thoaùt ngoaøi ma Ba tuaàn”. Hoûi: Caùc haønh nhöng ñoù khoâng phaûi laø hoä (xaû) chaêng? Ñaùp: Hoaëc laø haønh nhöng ñoù khoâng phaûi laø khoâng hoä. Theá naøo laø haønh nhöng ñoù khoâng phaûi laø khoâng hoä? Thaân hoä vaø khaåu hoä, ñoù goïi laø haønh nhöng haønh aáy khoâng phaûi laø khoâng hoä. Theá naøo laø khoâng phaûi hoä maø ñoù cuõng chaúng phaûi haønh? Caên chaúng phaûi laø hoä, ñoù goïi laø khoâng phaûi hoä maø cuõng chaúng phaûi haønh. Töø ra Khoå thaùnh ñeá vaø phaùp nhaäp, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp hai trì- moät nhaäp- moät aám. Taäp cuõng nhö vaäy. Töø ra Taän Thaùnh ñeá vaø phaùp nhaäp, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp möôøi baûy trì- möôøi moät nhaäp- hai aám. Ñaïo Thaùnh ñeá cuõng nhö vaäy. Töø ra phaùp saéc vaø phaùp nhaäp, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp baûy trì- moät nhaäp- moät aám. Töø ra phaùp voâ saéc vaø phaùp nhaäp, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp möôøi trì- möôøi nhaäp- moät aám. Töø ra phaùp coù theå thaáy vaø phaùp nhaäp, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp möôøi saùu trì- möôøi nhaäp- hai aám. Töø ra phaùp khoâng theå thaáy vaø phaùp nhaäp, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp moät trì- moät nhaäp- moät aám. Töø ra phaùp höõu ñoái vaø phaùp nhaäp, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp baûy trì- moät nhaäp- moät aám. Töø ra phaùp voâ ñoái vaø phaùp nhaäp, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp möôøi trì, möôøi nhaäp, moät aám. Töø ra phaùp höõu laäu vaø phaùp nhaäp, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp hai trì- moät nhaäp- moät aám. töø phaùp voâ laäu vaø phaùp nhaäp, caùc phaùp

coøn laïi thaâu nhieáp möôøi baûy trì- möôøi moät nhaäp- hai aám. Tröø ra phaùp höõu vi vaø phaùp nhaäp, tröø ra taát caû caùc phaùp khoâng coù tuï neân khoâng baøn. Tröø ra phaùp voâ vi vaø phaùp nhaäp, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp möôøi baûy trì- möôøi moät nhaäp- hai aám. Tröø ra phaùp quaù khöù- hieän taïi vaø phaùp nhaäp, caùc phaùp coøn laïi thaâu

nhieáp möôøi baûy trì- möôøi moät nhaäp- hai aám. Tröø ra phaùp vò lai vaø phaùp nhaäp, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp möôøi baûy trì- möôøi moät nhaäp- hai aám. Tröø ra phaùp thieän- baát thieän vaø phaùp nhaäp, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp möôøi baûy trì- möôøi moät nhaäp- hai aám. Tröø ra phaùp voâ kyù vaø phaùp nhaäp, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp chín trì- ba nhaäp- hai aám. Tröø ra phaùp heä thuoäc coõi Duïc vaø phaùp nhaäp, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp möôøi ba trì- chín nhaäp- hai aám. Tröø ra phaùp heä thuoäc coõi Saéc- Voâ saéc, phaùp hoïc-voâ hoïc cuøng phaùp nhaäp, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp möôøi baûy trì- möôøi moät nhaäp- hai aám. Tröø ra phaùp phi hoïc phi voâ hoïc vaø phaùp nhaäp, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp hai trì- moät nhaäp- moät aám. Tröø ra phaùp do kieán ñeá ñoaïn, phaùp khoâng ñoaïn vaø phaùp nhaäp, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp möôøi baûy trì- möôøi moät nhaäp- hai aám. Tröø ra phaùp do tö duy ñoaïn vaø phaùp nhaäp, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp hai trì- moät nhaäp- moät aám. Tröø ra phaùp khôûi vaø caùc phaùp chaéc chaén khoâng khôûi, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp möôøi taùm trì- möôøi hai nhaäp- naêm aám. Tröø ra phaùp chöa sinh vaø caùc phaùp chaéc chaén khoâng sinh, tröø ra heát thaûy caùc phaùp khoâng coù tuï neân khoâng baøn. Tröø ra phaùp saéc vaø caùc phaùp chaéc chaén khoâng sinh, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp taùm trì- hai nhaäp- boán aám. Tröø ra phaùp voâ saéc vaø caùc phaùp chaéc chaén khoâng sinh, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp möôøi moät trì- möôøi moät nhaäp- moät aám. Tröø ra phaùp coù theå thaáy vaø caùc phaùp chaéc chaén khoâng sinh, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp möôøi baûy trì- möôøi moät nhaäp- naêm aám. Tröø ra phaùp khoâng theå thaáy vaø caùc phaùp chaéc chaén khoâng sinh, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp moät trì- moät nhaäp- moät aám. Tröø ra phaùp höõu ñoái vaø caùc phaùp chaéc chaén khoâng sinh, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp taùm trì- hai nhaäp- naêm aám. Tröø ra phaùp voâ ñoái vaø caùc phaùp chaéc chaén khoâng sinh, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp möôøi trì, möôøi nhaäp, moät aám. Tröø ra phaùp höõu laäu vaø caùc phaùp chaéc chaén khoâng sinh, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp ba trì- hai nhaäp- naêm aám. Tröø ra phaùp voâ laäu vaø caùc phaùp chaéc chaén khoâng sinh, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp möôøi taùm trì- möôøi hai nhaäp- naêm aám.

Tröø ra phaùp höõu vi vaø caùc phaùp chaéc chaén khoâng sinh, tröø ra heát thaûy caùc phaùp khoâng coù tuï neân khoâng baøn. Tröø ra phaùp voâ vi vaø caùc phaùp chaéc chaén khoâng sinh, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp möôøi taùm trì- möôøi hai nhaäp- naêm aám. Tröø ra phaùp quaù khöù- hieän taïi vaø caùc phaùp taát

chaúng sinh, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp möôøi taùm trì- möôøi hai nhaäp- naêm aám. Tröø ra phaùp vò lai vaø caùc phaùp chaéc chaén khoâng sinh, tröø ra heát thaûy caùc phaùp khoâng coù tuï neân khoâng baøn. Tröø ra phaùp thieän- baát thieän vaø caùc phaùp chaéc chaén khoâng sinh, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp möôøi taùm trì- möôøi hai nhaäp- naêm aám. Tröø ra phaùp voâ kyù vaø caùc phaùp chaéc chaén khoâng sinh, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp möôøi trì- boán nhaäp- naêm aám. Tröø ra phaùp heä thuoäc coõi Duïc vaø caùc phaùp taát chaúng sinh, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp möôøi boán trì- möôøi nhaäp- naêm aám. Tröø ra phaùp heä thuoäc coõi Saéc- Voâ saéc, phaùp hoïc- voâ hoïc vaø caùc phaùp taát chaúng sinh, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp möôøi taùm trì- möôøi hai nhaäp- naêm aám. Tröø ra phaùp phi hoïc phi voâ hoïc vaø caùc phaùp chaéc chaén khoâng sinh, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp ba trì- hai nhaäp- naêm aám. Tröø ra phaùp do kieán ñeá ñoaïn, phaùp khoâng ñoaïn vaø caùc phaùp chaéc chaén khoâng sinh, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp möôøi taùm trì- möôøi hai nhaäp- naêm aám. Tröø ra phaùp do tö duy ñoaïn vaø caùc phaùp taát chaúng sinh, caùc phaùp coøn laïi thaâu nhieáp ba trì- hai nhaäp- naêm aám. Hoûi: Coù theå coù moät trì- moät nhaäp- moät aám thaâu nhieáp taát caû caùc phaùp chaêng? Ñaùp: Coù. Moät trì laø phaùp trì (Phaùp giôùi), moät nhaäp laø yù nhaäp, moät aám laø saéc aám. ----------

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 30 1139

Phaåm 5: BAØN VEÀ KIEÁN

Taø kieán ñoaïn döùt caáu - tònh, Khoâng coù nhaân duyeân - trí kieán, Khoâng coù naêng löïc - tinh tieán, Laøm nhaân cuûa thaân baûy loaïi. Boán duyeân caên baûn khoâng coù, Mình vaø ngöôøi cuõng khoâng nhaân, Mình laøm - laøm khoâng coù nhaân, Saùu kieán nhaân ngaõ ñoâi beân. Duïc laïc cuøng vôùi caùc thieàn, Coù - khoâng ñeàu laø gioù thoaûng, Mình laøm cuõng coù Kieâu maïn, Hoaëc ñöôïc hoaëc laø seõ ñöôïc, Cho neân noùi phaåm Kieán naøy. Goïi laø kieán naøy thì khoâng coù boá thí, khoâng coù phöôùc thieän khoâng coù giaûng noùi; taø kieán naøy do taäp ñeá ñoaïn tröø. Khoâng coù haønh thieän- haønh aùc vaø quaû baùo; taø kieán naøy do khoå ñeá ñoaïn tröø. Khoâng coù ñôøi naøy ñôøi sau, khoâng coù cha meï; aøt kieán naøy do taäp ñeá ñoaïn tröø. Khoâng coù phaùp laïc cuûa A- la- haùn ôû theá gian; taø kieán naøy do ñaïo ñeá ñoaïn tröø Khoâng coù phaùp bình ñaúng; taø kieán naøy do taän ñeá ñoaïn tröø. Khoâng coù phaùp bình ñaúng; taø kieán naøy do taän ñeá ñoaïn tröø. Khoâng coù nôi ñaït ñeán caûu ñôøi naøy vaø ñôøi sau, töï trí taùc chöùng traûi qua thaønh töïu; aøt kieán naøy do ñaïo ñeá ñoaïn tröø. Goïi laø kieán ñeá thì maïng soáng ôû nôi naøy, ñoaïn haoïi ôû nôi khaùc chöù khoâng coù cheát ñi; bieân kieán naøy thuoäc veà kieán ñoaïn dieät, do khoå ñeá ñoaïn tröø. Goïi laø kieán ñeá naøy thì thaân ngöôøi do boán ñaïi taïo thaønh, neáu luùc thaân aáy maïng chung thì ñang luùc aáy, ñaát chính laø Ñòa ñaïi nôi thaân, nöôùc chính laø Thuûy ñaïi nôi thaân, löûa chính laø Hoûa ñaïi nôi thaân, gioù chính laø Phong ñaïi nôi thaân, naêm nhaäp troáng roãng mang thi theå ñeán boû ôû baõi tha ma, daáu tích cuûa caên hieän coù trôû veà vôùi hö khoâng; bieân kieán naøy thuoäc veà kieán höõu thöôøng, do khoå ñeá ñoaïn

tröø. Goïi laø kieán naøy thì xöông traùng saïm ñen ngaõ bieán thaønh tro buïi. Neáu löûa duyeân vôùi ngaõ thì ñaây khoâng phaûi laø kieán maø chính laø trí, hoaëc

laø haønh höõu laäu duyeân vôùi ngaõ; taø kieán naøy do taäp ñeá ñoaïn tröø. Neáu nhö ngaõ kieán cuûa haønh voâ laäu, thì taø kieán naøy do ñaïo ñeá ñoaïn tröø. Goïi laø kieán naøy thì ngöôøi tham ca ngôïi boá thí, ngöôøi trí ca ngôïi thoï nhaän, trí phæ baùng giaùo phaùp; taø kieán naøy do ñaïo ñeá ñoaïn tröø. Goïi laø kieán naøy thì ñoù laø voïng ngöõ khoâng thaät, ñaây laø ngu chöù khoâng phaûi laø trí, daáy leân nhöõng luaän thuyeát laø coù maïng soáng ôû nôi naøy, ñoaïn hoaïi ôû nôi khaùc chöù khoâng heà coù caùi cheát; bieân kieán ngu si naøy thuoäc veà kieán höõu thöôøng, do khoå ñeá ñoaïn tröø. Goïi laø kieán naøy thì khoâng coù nhaân- khoâng coù duyeân maø chuùng sinh coù caáu ueá phieàn naõo; taø kieán naøy do taäp ñeá ñoaïn tröø. Goïi laø kieán naøy thì khoâng coù nhaân- khoâng coù duyeân maø chuùng sinh thanh tònh; taø kieán naøy do ñaïo ñeá ñoaïn tröø. Goïi laø kieán naøy thì khoâng coù nhaân- khoâng coù duyeân maø chuùng sinh khoâng coù trí- khoâng coù kieán thöùc; taø kieán naøy do taäp ñeá ñoaïn tröø. Goïi laø kieán naøy thì khoâng coù nhaân- khoâng coù duyeân maø chuùng sinh coù trí- coù kieán thöùc; taø kieán naøy do ñaïo ñeá ñoaïn tröø. Goïi laø kieán naøy thì khoâng coù naêng löïc- khoâng coù tinh tieán, khoâng coù naêng löïc tinh tieán; khoâng coù mình laøm- khoâng coù ngöôøi khaùc laøm- khoâng coù moïi ngöôøi laøm, khoâng phaûi mình laøm- khoâng phaûi ngöôøi khaùc laøm- khoâng phaûi moïi ngöôøi laøm; naêng löïc cuûa moïi ngöôøi- söï tinh tieán cuûa moïi ngöôøi- phöông tieän cuûa moïi ngöôøi; taát caû chuùng sinh- taát caû coân truøng- taát caû thaàn linh; khoâng coù naêng löïc- khoâng coù töï taïi- khoâng coù tinh tieán- khoâng coù phöông tieän; coù haønh baùo maø khoâng coù nhaân- khoâng coù duyeân thoï nhaän khoå vui cuûa chuùng sinh. Ñoái vôùi saùu loaïi chuùng sinh trong saùu ñöôøng, neáu phæ baøng naêng löïc tinh tieán höõu laäu thì taø kieán naøy do taäp ñeá ñoaïn tröø, neáu phæ baùng naêng löïc tinh tieán voâ laäu thì taø kieán naøy do ñaïo ñeá ñoaïn tröø. Goïi laø kieán naøy thì taïo ra giaùo ñieàu- taïo ra giaùo ñieàu ñoaïn döùt, laøm cho öu saàu phieàn muoän ñaám ngöïc reân ró taâm chí taùn loaïi, gieát haïi chuùng sinh- troäm cöôùp-taø daâm- noùi doái- uoáng röôïu, khoeùt töôøng phaù kho laáy troäm vaøng baïc- daâm vôùi vôï ngöôøi, laøm haïi thoân xoùm, laøm haïi chuùng sinh. Gaây ra nhöõng ñieàu nhö vaäy maø cho raèng ñaây khoâng phaûi laø ñieàu aùc. Duøng dao duøng voøng giöõ chaët taát caû caùc loaøi saâu boï treân maët ñaát naøy, taát caû moïi loaøi chæ trong moät ngaøy, caét chaët ñaùnh ñaäp laøm thaønh moät ñoáng thòt, cho raèng ñieàu aáy khoâng coù gì aùc, khoâng coù aùc baùo -nhaân duyeân. ÔÛ beân traùi soâng Haèng boá thí laøm phöôùc noùi phaùp, ôû beân phaûi soâng Haèng caét chaët ñaùnh ñaäp chuùng sinh, cho raèng ñieàu aáy khoâng coù phöôùc

thieän khoâng coù aùc baùo. Boá thí- trì giôùi daày ñuû hoan hyû noùi ñeán tieàn taøi, nhaân duyeân ñoù khoâng coù phöôùc thieän, nhaân duyeân ñoù khoâng coù baùo

öùng phöôùc thieän; taø kieán naøy do taäp ñeá ñoaïn tröø. Goïi laø taø kieán naøy thì thaân baûy loaïi khoâng laøm maø laøm, khoâng thay ñoåi maø thay ñoåi, thaät söï an truù, tuï hoäi luoân luoân toàn taïi vöõng chaéc nôi aáy, khoâng bò lay ñoäng, cuõng khoâng lieân quan ñeán nhau. Hoaëc phöôùc thieän- hoaëc aùc baùo- hoaëc phöôùc thieän cuøng aùc baùo, hoaëc khoå ñau- hoaëc vui söôùng- hoaëc khoå ñau cuøng vui söôùng. Ñoù laø theá naøo? Ñoù goïi laø baûy loaïi chi phoái nôi thaân, goàm coù ñaát-nöôùc- löûa- gioù- khoå- vui vaø thoï maïng. Ñoù goïi laø thaân baûy loaïi khoâng laøm maø laøm, khoâng thay ñoåi maø thay ñoåi, taäht söï an truù, tuï hoäi luoân luoân toàn taïi vöõng chaéc nôi aáy, khoâng bò lay ñoäng cuõng khoâng lieân quan ñeán nhau. Hoaëc phöôùc thieän- hoaëc aùc baùo- hoaëc phöôùc thieän cuøng aùc baùo, hoaëc khoå ñau- hoaëc vui söôùng- hoaëc khoå ñau cuøng vui söôùng, hoaëc loaïi vui suôùng- hoaëc loaïi khoå ñau khoâng tham gia theá söï. Ôû giöõa baûy loaïi nôi thaân môùi ñaït ñöôïc quaù khöù cuõng khoâng laøm haïi maïng soáng. Ñieàu ñoù khoâng coù ai noùi nhö vaäy: hoaëc laøm haïi hoaëc gieát cheát khoâng ñeán noãi maïng chung maø ñeán choã maïng chung. Bieân kieán naøy thuoäc veà kieán höõu thöôøng, do khoå ñeá ñoaïn tröø. Goïi laø kieán naøy thì döïa vaøo boán traêm ngaøn sinh moân, saùu möôi vaïn ñaïi kieáp, saùu traêm leû ba haønh- moät hnaøh vaø nöûa haønh, saùu möôi hai daáu tích xöa nay, saùu möôi hai traàn trì (giôùi traàn), saùu möôi hai trung kieáp, moät traêm hai möôi caên, moät traêm ba möôi saùu ñaïi ñòa nguïc, boán vaïn chín ngaøn nhaø Phaïm chí, boán vaïn chín ngaøn thoân laõo hình, boán vaïmn chín ngaøn nöôùc roàng. Töø trong ñoù ñi vaøo saùu loaïi chuùng sinh ôû saùu ñöôøng- taùm loaïi nôi choán (só ñòa), baûy haønh höõu töôûng, baûy haønh voâ töôûng, baûy haønh ni kieàn töû, baûy a tu luaân- baûy chaúng phaûi a tu luaân, baûy trôøi- baûy töùc giaän- baûy ngöôøi- baûy chaúng phaûi ngöôøi, baûy doøng suoái- baûy traêm doøng suoái, baûy doác cao- baûy traêm doác cao, baûy ngoïn nuùi- baûy traêm ngoïn nuùi, baûy giaác moäng- baûy traêm giaác moäng. Ñoù laø taùm vaïn boán ngaøn ñaïi kieáp. Hoaëc ngu hoaëc trí töø xöa ñeán nay traûi qua taän cuøng phaïm vi ñau khoå aáy, ñieàu ñoù khoâng coù ai noùi nhö vaäy. mình duøng giôùi naøy ñaït ñeán quaû cuûa haønh thanh tònh, khoâng thöïc haønh haïnh quaû dò thuïc-ñang dò thuïc vaø ñaõ dò thuïc, ñang taêng leân- ñaõ taêng leân, hai baùo öùng khoå-vui taêng leân ñaõ tieán tôùi khoâng coù luøi laïi. Ví nhö cuoän chæ caàm cuoän chæ thaû chaïy xa. Taùm vaïn boán ngaøn ñaïi kieáp nhö vaäy, hoaëc ngu hoaëc trí töø xöa ñeán nay traûi qua taän cuøng païhm vi khoå ñau aáy, khoâng coù laøm maø laøm thaønh duyeân; giôùi thuû naøy do khoå ñeá ñoaïn tröø. Goïi laø kieán naøy thì nhöõng ngöôøi

naøy ñaõ traûi qua, taát caû hoï voán ñaõ laøm thaønh nhaân, khoâng coù laøm maø laøm thaønh duyeân; giôùi thuû naøy do khoå ñeá ñoaïn tröø. Goïi laø kieán naøy thì ngöôøi naøy ñaõ traûi qua, taát caû ñieàu aáy nhieàu leân laøm nhaân thay ñoåi, khoâng coù laøm maø laøm thaønh duyeân; giôùi thuû naøy do khoå ñeá ñoaïn tröø. Goïi laø kieán naøy thì ngöôøi naøy ñaõ traûi qua, cho raèng taát caû ñieàu aáy khoâng coù nhan- khoâng coù duyeân; taø kieán naøy do taäp ñeá ñoaïn tröø. Goïi laø kieán

naøy thì do mình taïo ra khoå- vui, khoâng coù laøm maø laøm thaønh duyeân giôùi thuû naøy do khoå ñeá ñoaïn tröø. Goïi laø kieán naøy thì do ngöôøi khaùc taïo ra khoå- vui, khoâng coù laøm maø laøm thaønh duyeân; giôùi thuû naøy do khoå ñeá ñoaïn tröø. Goïi laø kieán naøy thì do mình taïo ra- do ngöôøi khaùc taïo ra, khoå- vui khoâng coù laøm maø laøm thaønh duyeân; giôùi thuû naøy do khoå ñeá ñoaïn tröø. Goïi laø kieán naøy thì khoâng phaûi mình taïo raq cuõng khoâng phaûi ngöôøi khaùc taïo ra, khoâng phaûi mình taïo ra cuõng khoâng chæ baøy cho ngöôøi khaùc taïo ra, khoâng coù nhaân- khoâng coù duyeân maø chuùng sinh cuõng traûi qua khoå- vui; taø kieán naøy do taäp ñeá ñoaïn tröø. Goïi laø kieán naøy thì ñoù chính laø mình, ñoù chính laø theá heä cuûa mình, ñoù laø thöôøng phaùp chöù khoâng phaûi laø phaùp bieán ñoåi; bieân kieán naøy thuoäc veà kieán höõu thöôøng, do khoå ñeá ñoaïn tröø. Goïi laø kieán naøy thì taäht söï coù mình ôû ñaây; bieân kieán naøy thuoäc veà kieán höõu thöôøng, do khoå ñeá ñoaïn tröø. Goïi laø kieán naøy thì thaät söï khoâng coù mình ôû ñaây; bieân kieán naøy thuoäc veà kieán ñoaïn dieät, do khoå ñeá ñoaïn tröø. Goïi laø kieán naøy thì mình nhìn thaáy- maét mình thaáy saéc- mình ñang toàn taïi; thaân kieán naøy do khoå ñeá ñoaïn tröø. Goïi laø kieán naøy thì mình nhìn thaáy khoâng phaûi maét cuûa mình- saéc chaát cuûa mình ñang toàn taïi coù ñuû caùc nhaân; thaân kieán naøy do khoå ñeá ñoaïn tröø. Goïi laø kieán naøy thì khoâng coù mình nhìn thaáy khoâng phaûi maét cuûa mình- saéc chaát cuûa mình ñang toàn taïi coù ñuû caùc nhaân; thaân kieán naøy do khoå ñeá ñoaïn tröø. Goïi laø kieán naøy thì khoâng coù mình nhìn thaáy- saéc chaát cuûa mình- maét mình ñang toàn taïi coù ñuû caùc nhaân; thaân kieán naøy do khoå ñeá ñoaïn tröø. Goïi laø kieán naøy ñaây chính laø mình, hoaëc noùi naêng- hoaëc caûm nhaän, laøm ra daïy baûo- laøm ra söï soáng cuøng chung söï soáng, ôû khaép moïi nôi laøm ra haønh thieän- haønh aùc nhaän laáy quaû baùo; bieân kieán naøy thuoäc veà kieán

höõu thöôøng, do khoå ñeá ñoaïn tröø. Goïi laø kieán naøy thì luùc aáy thanh tònh ñöôïc thoaùt ra, neáu nhö naêm duïc laïc vui ñuøa thích thuù thì laáy phaùp baát tònh chaáp laøm baäc nhaát; kieán thuû naøy do khoå ñeá ñoaïn tröø. Goïi laø kieán naøy thì luùc aáy thanh tònh ñöôïc thoaùt ra, neáu giaûi thoaùt khoâng coøn duïc cho ñeán traûi qua thaønh töïu thieàn thöù tö, khoâng coù laøm maø laøm thaønh duyeân; giôùi thuû naøy do khoå ñeá ñoaïn tröø. Goïi laø kieán naøy thì mình hôn ngöôøi döïa vaøo khoâng kieán maø daáy leân taêng maïn, mình ngay vôùi ngöôøi döïa vaøo khoâng kieán maø daáy leân taêng maïn, mình ngang vôùi ngöôøi döïa vaøo nôi Khoâng kieán maø daáy leân maïn, mình thua ngöôøi döïa vaøo Khoâng kieán maø daáy leân tieåu maïn; coù ngöôøi hôn mình thì döïa vaøo kieán chaáp daáy leân tieåu maïn, coù ngöôøi ngang vôùi mình thì döïa vaøo kieán chaáp daáy leân taêng maïn; khoâng ai hôn mình thì döïa vaøo kieán chaáp daáy leân taêng maïn, khoâng coù ai thua mình thì döïa vaøo kieán chaáp daáy leân tieåu maïn. Goïi laø kieán naøy thì khoâng coù gioù- khoâng coù möa- khoâng coù aùnh saùng, moïi loaøi khoâng mang thai, soâng khoâng chaûy- löûa khoâng chaùy, maët trôøi maët traêng khoâng moïc- khoâng laën, nhôùp- saïch khoâng coù nôi toàn taïi; bieân kieán naøy thuoäc veà kieán ñoaïn dieät,

do khoå ñeá ñoaïn tröø. Goïi laø kieán naøy thì döïa vaøo mình taïo ra chuùng sinh, döïa vaøo ngöôøi cuõng coù taïo ra, taát caû ñeàu khoâng troâng thaáy gì, khoâng quaùn saùt ñaây laø tröôùc maét. Döïa vaøo mình taïo ra chuùng sinh: Mình laøm ra- mình taïo neân- mình thay ñoåi cho neân noùi laø mình taïo ra chuùng sinh. Döïa vaøo ngöôøi cuõng coù taïo ra: Ngöôøi laøm ra- ngöôøi taïo neân- ngöôøi thay ñoåi cho neân noùi laø döïa vaøon cuõng coù taïo ra. Taát caû ñeàu khoâng troâng thaáy gì: Taát caû khoâng phaûi laø taát caû tröôùc maét, troâng thaáy ñieàu ñoù maø khoâng xem xeùt- khoâng nhìn thaáy- khoâng hieåu ra, cho neân noùi laø taát caû ñeàu khoâng troâng thaáy gì. Khoâng quaùn saùt ñaây laø tröôùc maét: Ñang luùc quaùn saùt duyeân tröôùc maèt naøy, neáu xuùc chaïm phaùt sinh caûm thoï thì mình laøm ra ñiueà ñoù chöù khoâng coù ngöôøi khaùc laøm ra, luùc ñoù khoâng coù ngöôøi ñang quaùn saùt duyeân tröôùc maét naøy, tröôùc maét naøy goïi ñoù laø kieán. Duyeân tröôùc maét naøy sinh nôùi khaùc- laõo nôi khaùc- beänh nôi khaùc- töû nôi khaùc, nhìn vaøo ñaây thaáy maø hieåu roõ ôû tröôùc maét, cho neân noùi laø quaùn saùt duyeân tröôùc maét. Neáu xuùc chaïm phaùt sinh caûm thoï thì phaùt sinh aáy goïi laø döïa vaøo. Phoûng theo duyeân aáy thì luùc naøy thaáy xuùc chaïm ñeán nhieãm tröôùc, cho neân noùi laø neáu xuùc chaïm phaùt sinh caûm thoï. Mình laøm ra ñieàu ñoù chöù khoâng coù ai

khaùc: Luùc ñoù khoâng coù mình laøm ra- mình taïo neân- mình thay ñoåi, cho neân noùi laø mình laøm ra ñieàu ñoù chöù khoâng coù ngöôøi naøo khaùc. Laøm ra ñieàu ñoù khoâng coù ngöôøi naøo khaùc: Ñieàu ñoù khoâng phaûi laø coù ngöôøi khaùc laøm ra- ngöôøi khaùc taïo neân- ngöôøi khaùc thay ñoåi, cho neân noùi laø ngöôøi khaùc laøm ra ñieàu aáy chöù khoâng phaûi laø coù. Maïn truù trong thaân chuùng sinh naøy, maïn giöõ laáy troùi chaët kieán chaáp, ngöôïc doøng sinh töû khoâng vöôït qua. Maïn truù trong thaân chuùng sinh naøy: Baûy loaïi maïn truù trong thaân thuoäc veà thaønh töïu, cho neân noùi laø maïn truù trong thaân chuùng sinh naøy. Maïn giöõ laáy: Giöõ laáy ñieàu ñoù- trôû laïi giöõ laáy- luoân luoân giöõ laáy cho neân noùi laø maïn giöõ laáy. Maïn troùi buoäc: Troùi chaët ñieàu ñoù- trôû laïi troùi chaët- luoân luoân troùi chaët cho neân noùi laø maïn troi chaët. Kieán chaáp traùi ngöôïc: Kieán ñoaïn dieät maø kieán höõu thöôøng cuøng traùi ngöôïc vôùi nhau, kieán höõu thöôøng vaø kieán ñoaïn dieät cuøng traùi ngöôïc vôùi nhau, cho neân noùi laø kieán chaáp traùi ngöôïc. Sinh töû khoâng vöôït qua: Voâ cuøng taän vì vaäy khoâng theå vöôït qua- khoâng theå cuøng vöôït qua nôi aáy, cho neân noùi laø sinh töû khoâng vöïôt qua. Hoaëc ñaït ñöôïc hoaëc seõ ñaït ñöôïc, hai traàn laãn taïp cuõng taûn ra, hoïc giôùi khaùc nhau cuøng caùc hoïc, nhöõng loaïi trì giôùi vaø sinh soáng, nhöõng phaïm haïnh cuøng nhöõng söï nuoâi döôõng ñaày ñuû. Hoaëc ñaït ñöôïc hoaëc seõ ñaït ñöôïc: Ñaõ coù ñöôïc trì- aám- nhaäp (giôùi- xöù- uaån) cho neân noùi laø hoaëc ñaït ñöôïc. Hoaëc seõ ñaït ñöôïc: Khoâng coù ñöôïc trì- aám- nhaäp thì nhaát ñònh seõ coù ñöôïc, cho neân noùi laø hoaëc seõ ñaït ñöôïc. Hai traàn laãn taïp cuøng taûn ra: Hai traàn laø duïc- saân giaän vaø ngu si luùc aáy taûn ra nhö maây muø tan heát, cho neân noùi laø hai traàn laãn taïp cuøng taûn ra. Hoïc giôùi khaùc nhau: Hoïc ñieàu

ñoù thuaän theo ñieàu ñoù, cho neân noùi laø hoïc giôùi khaùc nhau. Caùc hoïc laø caùc chuùng sinh thaáy nhö vaäy thì noùi nhö vaäy, hoï thanh tònh thoaùt ra ngoaøi nhöõng phaïm vi cuûa moïi caùch hoïc chaáp tröôùc nhö coå voi- löng ngöïa- xe coä- cung teân, gaéng göôïng tìm xeùt nhöõng caùch keùo ra loâi vaøo, cho neân noùi laø caùc hoïc. Nhöõng loaïi trì giôùi: Caùc chuùng sinh thaáy nhö vaäy noùi nhö vaäy, hoï thanh tònh thoaùt ra ngoaøi nhöõng loaïi trì giôùi nhö giöõ giôùi traâu- giöõ giôùi choù- giôùi höu- giôùi voi- giôùi loõa hình, cho neân noùi laø nhöõng loaïi trì giôùi.

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 30 1145

Nhöõng caùch sinh soáng; caùc chuùng sinh thaáy nhö vaäy noùi nhö vaäy, hoï soáng nhieàu vaø soáng laâu, nhö laøm saïch doøng suoái con ngöôøi- khoâng coøn doøng suoái con ngöôøi- leân treân doøng suoái con ngöôøi, doøng suoái luoân luoân coù ba vöïc saâu, cho neân noùi laø sinh soáng. Nhöõng phaïm haïnh sinh soáng: Caùc chuùng sinh thaáy nhö vaäy noùi nhö vaäy, hoï thanh tònh thoaùt ra khoûi nhöõng ñoái ñaõi, phaïm haïnh vaø ñoåi thay nhöõng ñieàu baát thieän tröôùc ñaây ñeàu ñöôïc tieáp nhaän, cho neân noùi laø nhöõng phaïm haïnh sinh soáng. Nhöõng söï nuoâi döôõng ñaày ñuû: caùc chuùng sinh thaáy nhö vaäy noùi nhö vaäy, hoï thanh tònh thoaùt ra ngoaøi nhöõng nhaän thöùc sai laïc cuûa ngoaïi ñaïo, nhö thôø löûa- maët traêng- moät trôøi vaø tinh tuù, cheá thuoác thang- trang hoaøng cung quaùn röïc rôõ, cho neân noùi laø nhöõng söï nuoâi döôõng ñaày ñuû. Ñaây laø moät beân, khoâng coù laøm maø laøm thaønh duyeân; giôùi thuû naøy do khoå ñeá ñoaïn tröø. Caùc chuùng sinh thaáy nhö vaäy noùi nhö vaäy, mong muoán toát ñeïp- mong muoán thanh tònh- mong muoán aên uoáng, mong muoán caùc caên ñöôïc ñaày ñuû, trong mong muoán khoâng coù ñieàu gì baát oån. Ñaây laø moät beân duøng phaùp nhieãm oâ chaáp laøm toát nhaát; kieán thuû naøy do khoå ñeá ñoaïn tröø. Moät beân naøy khoâng bieát giôùi thuû- kieán thuû, nhö thaät khoâng bieát- nhö thaät khoâng thaáy, giöõ laáy ñieàu ñoù- tieáp nhaän ñieàu ñoù- chaïy theo ñieàu ñoù maø daáy leân kieán chaáp cho raèng maét trôû thaønh caùi thaáy. Maét trôû thaønh caùi thaáy, nghóa laø Phaät Theá Toân, hoï thaáy luùc giöõ laáy- luùc tieáp nhaän luùc rong ruoãi, daáy leân kieán chaáp cho neân noùi laø maét trôû thaønh caùi thaáy nhö theá. Moät beân naøy bieát laø giôùi thuû- kieán thuû, bieát nhö thaät- thaáy nhö taäht, khoâng giöõ laáy ñieàu ñoù- khoâng tieáp nhaän ñieàu ñoù- khoâng rong ruoãi theo noù, cuõng khoâng daáy leân kieán chaáp cho raèng maét trôû thaønh caùi thaáy. Maét trôû thaønh caùi thaáy, noùi laø Phaät Theá Toân, hoï thaáy luùc khoâng giöõ laáy- luùc khoâng tieáp nhaän- luùc khoâng rong ruoãi- luùc khoâng daáy khôûi, cho neân noùi laø maét trôû thaønh caùi thaáy nhö theá. Hai beân khoâng nhieãm tröôùc- khoâng caáu ueá- khoâng ngu si, luùc aáy khoâng ham muoán maø thanh tònh giaûi thoaùt vöôït ra, luùc aáy khoâng coøn luaän chuyeån. Luaân chuyeån nghóa laø voâ löôïng sinh töû. Kieán chaáp ñeàu tröø saïch khoâng coù gì soùt laïi, cho neân noùi laø khoâng coøn luaân chuyeån. Beân naøy Ngaõ noùi laø khoå khoå, töùc laø naêm thaïnh aám. Beân naøy ñoái laïi beân kia, laø giôùi haïn sau cuõng laø giôùi haïn cuoái cuøng, cho neân noùi laø beân naøy Ngaõ noùi laø khoå. Troâng thaáy Baø la moân, caû hai meï ñeàu rôøi boû, gioáng nhö gaùnh vaùc moät mình, khoâng in theo ba möôi saùu aùc kieán, khoâng hy voïng gì

vaøo

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 30 1146

ñaùm boït nöôùc, giöõ nhaø nhö ôû hai beân, thoaùt khoûi phieàn naõo aùi nhieãm, nhö caây khoâng coù voû che. Nhìn laø nhìn trong luùc nhìn, luùc khoâng nhìn cuõng cöù nhìn, Khoâng nhìn maø cuõng laø nhìn, khoâng nhìn maø nhìn cuõng nhìn. Nhìn laø nhìn trong luùc nhìn: Nhìn nghóa laø ñaõ thaáy nhöõng chaân lyù veà khoå- taäp- taän- ñaïo; nhìn trong luùc nhìn nghóa laø nhöõng nhaän thöùc coøn laïi ñoái vôùi khoå- taäp- dieät- ñaïo; nôi khaùc cuõng troâng thaáy, ôû ñaây cuõng troâng thaáy khoå- taäp- taän- ñaïo, cho neân noùi laø: Nhìn laø nhìn trong luùc nhìn. Luùc khoâng nhìn cuõng cöù nhìn: Nghóa laø khoâng troâng thaáy nhöõng chaân lyù veà khoå- taäp- taän- ñaïo naøo khaùc; nôi khaùc nhìn nôi naøy khoâng thaáy ñöôïc khoå- taäp- taän- ñaïo, cho neân noùi laø: Luùc khoâng nhìn cuõng cöù nhìn. Khoâng nhìn thaáy maø cuõng laø nhìn: Khoâng nhìn nghóa laø khoâng troâng thaáy khoå- taäp- taän- ñaïo; nhìn nghóa laø troâng thaáy nhöõng chaân lyù veà khoå- taäp- taän ñaïo; nhìn nghóa laø troâng thaáy nhöõng chaân lyù veà khoå- taäp- taän- ñaïo, cho neân noùi laø: Khoâng nhìn maø cuõng laø nhìn. Khoâng nhìn maø nhìn cuõng nhìn: Nôi khaùc troâng thaáy khoå- taäp- taän- ñaïo, cho neân noùi laø: Khoâng nhìn maø nhìn cuõng nhìn. Khoâng neân ñaùnh ñaäp Baø la moân, cuõng khoâng tha cho Baø la moân, Khoâng phaûi laø ñaùnh Baø la moân, cuõng khoâng phaûi tha Baø la moân. Khoâng neân ñaùnh ñaäp Baø la moân: baø la moân nghaõi laø baäc A la haùn, khoâng neân ñaùnh ñaäp hoï duø laø baèng tay- baèng ñaù- baèng dao- baèng gaäy, cho neân noùi laø: Khoâng neân ñaùnh ñaäp Baø la moân. Cuõng khoâng tha cho Baø la moân: Baäc A- la- haùn aáy khoâng tha cho cuõng khoâng toân kính boá thí côm aùo- ñoà naèm- thuoác thang chöõa trò beänh taät, cho neân noùi laø: cuõng khoâng tha cho Baø la moân. Khoâng phaûi laø ñaùnh Baø la moân: Hoï khoâng phaûi laø haïng xaáu xa teä haïi, maø laø baäc A la haùn, vì theá khoâng ñaùnh ñaäp hoï duø laø baèng tay- baèng ñaù- baèng dao- baèng gaäy, cho neân noùi laø: Khoâng phaûi laø ñaùnh Baø la moân. Cuõng khoâng phaûi tha Baø la moân: Hoï khoâng phaûi laø haïng xaáu xa teä haïi, maø laø baäc A la hnaù, vì theá khoâng toân kính boá thí côm aùo- ñoà naèm- thuoác thang chöõa trò beänh taät cho hoï, do ñoù noùi laø: cuõng khoâng phaûi tha Baø la moân. Rôøi boû ñoái vôùi cha meï, boû caû vua cuøng hai hoïc, Boû xöù sôû muoán ñi theo, vöôït qua Phaïm chí voâ ngaïi. Rôøi boû ñoái vôùi cha meï: Meï nghóa laø voán sinh ra aùi. Nhö noùi: AÙi laø

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 30 1147

sinh ra ngöôøi, taâm ñoù maõi ruoåi rong, ngöôøi vì theá sinh töû, khoå ñau thaät ñaùng sôï. Cha nghóa laø haønh höõu laäu, coù haønh höõu laäu thì neân xa rôøi ñoaïn tröø. Vì theá noùi laø: Rôøi boû ñoái vôùi cha meï. Boû caû vua cuøng hai hoïc: Vua nghóa laø taâm- yù- thöùc höõu laäu. Nhö noùi: Saùu taêng thöôïng laø vua, nhieãm tröôùc caùc caûnh traàn, khoâng nhieåm khoâng oâ tröôïc, nhieãm goïi laø ngu si. Hai hoïc nghóa laø giôùi thuû vaø kieán thuû. Vì theá noùi laø: Boû vua cuøng vôùi hai hoïc. Boû xöù sôû muoán ñi theo: Xöù sôû nghóa laø traàn caáu baát tònh.

Muoán ñi theo nghóa laø taâm töông öng coù giaùc- coù quaùn, luùc aáy neân xa rôøi ñoaïn döùt. Vì vaäy noùi laø: Boû xöù sôû muoán ñi theo. Vöôït qua pPhaïm chí voâ ngaïi: Ba chöôùng ngaïi laø tham duïc- saân giaän vaø ngu si, ba chöôùng ngaïi khoâng coøn thì töø trong coõi Duïc vöôït qua maø ra ngoaøi, coõi Saéc vaø coõi Voâ saéc cuõng caàn phaûi vöôït qua maø thoaùt ra. Phaïm chí laø ñoái vôùi nhaän thöc` naøy caàn phaûi dieät heát. Vì vaäy noùi laø: vöôït qua Phaïm chí voâ ngaïi. Rôøi boû ñoái vôùi cha meï, boû caû vua cuøng hai hoïc, Ñaõ haïi ñoái vôùi naêm hoå, ñoù goïi laø ngöôøi thanh tònh. Rôøi boû ñoái vôùi cha meï: Meï nghóa laø voán sinh ra aùi. Nhö noùi: AÙi laø sinh ra ngöôøi, taâm ñoù maõi ruoãi rong, ngöôøi vì theá sinh töû, khoå ñau thaät ñaùng sôï. Cha nghóa laø haønh höõu laäu, coù haønh höõu laäu thì neân xa rôøi ñoaïn tröø. Vì theá noùi laø: Rôøi boû ñoái vôùi cha meï. Boû caû vua cuøng hai hoïc: Vua nghóa laø taâm- yù- thöùc höõu laäu. Nhö noùi: Saùu taêng thöôïng laø vua, nhieãm tröôùc caùc caûnh traàn, khoâng nhieãm khoâng oâ tröôïc, nhieãm goïi laø ngu si. Hai hoïc nghóa laø giôùi thuû vaø kieán thuû. Vì vaäy noùi laø: Boû caû vua cuøng hai hoïc. Ñaõ haïi ñoái vôùi naêm hoå: Theá Toân thò hieän saân giaän, nhö hoå kia hung aùc khoâng coù loøng Töø. Saân giaän raøng buoäc nhö vaäy, chuùng sinh hung aùc khoâng coù loøng Töø, luùc aáy Theá Toân thò hieän seõ khoâng coøn hung aùc. Hoûi: Theá naøo laø naêm hoå? Ñaùp: Soá löôïng laø naêm, naêm trong naêm caùi, naêmtrong naêm kieát phaàn döôùi. Luùc aáy nhöõng loaïi Caùi- Kieát neân xa rôøi ñoaïn tröø, cho neân noùi laø: Ñaõ haïi ñoái vôùi naêm hoå. Ñoù goïi laø ngöôøi thanh tònh: Khoâng coøn duïc neân ñöôïc thanh tònh, saân giaän- ngu si ñaõ heát neân goïi laø thanh tònh. Vì theá neân goïi laø ngöôøi thanh tònh. Neáu ñaõ heát thì khoâng sinh, ñaõ heát khoâng coøn mang theo, Voâ löôïng haïnh cuûa chö Phaät, khoâng daáu tích naøo mang daáu. Neáu ñaõ heát thì khoâng sinh: Kieát söû tröø dieät khoâng coøn soùt gì thì goïi

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 30 1148

laø heát. Hoaëc laø sinh, hoaëc khoâng sinh. Hoûi: Ai sinh? Ñaùp: Neáu kieát söû khoâng coøn maø lui suït thì ñaây laø sinh. Hoûi: Ai khoâng sinh? Ñaùp: Neáu kieát söû khoâng coøn maø khoâng lui suït thì ñaây laø khoâng sinh. Do ñoù noùi laø: Neáu ñaõ heát thì khoâng sinh. Ñaõ heát khoâng coøn mang theo: Kieát söû naøy khoâng tröø heát thì coøn soùt laïi, vì hai söï vieäc ñi theo nhau, ôû trong phaùp hieän taïi vui vôi saéc- thanh- höông- vò- xuùa, neáu luùc thaân hoaïi dieät thì seõ coù khoå sinh ra. Kieátsöû tröø heát khoâng coøn soùt thì khoâng ñi theo nhau. Vì theá noùi laø: Ñaõ heát khoâng coøn mang theo. Voâ löôïng haïnh cuûa chö Phaät: Hoûi: Theá naøo laø Phaät? Ñaùp: Nhö tö duy giaùc ngoä roõ raøng vôùi trí tueä nhaän thöùc khoâng soùt ñieàu gì cuûa Nhö Lai, ñaõ ñaït ñöôïc giaûi thoaùt thaønh töïu, toân xöng laø Phaät. Hai beân coù kieán chaáp veà thöôøng- ñoaïn thì ñaây khoâng phaûi laø coâng haïnh cuûa Phaät Theá Toân. Boán yù nieäm ngöng döùt ñeán voâ löôïng voâ bieân khoâng coøn giôùi haïn, ñaây laø coâng haïnh cuûa Phaät Theá Toân. Vì vaäy noùi laø: Voâ löôïng haïnh cuûa chö Phaät. Khoâng daáu tích naøo mang daáu: Daáu tích goïi laø caáu nhieãm, caáu nhieãm aáy khoâng coù moät caùi gì ñaùng mang theo, nhö caáu nhieãm- nhö ueá tröôïc- nhö ngu si. Vì vaäy noùi laø: Khoâng daáu tích naøo mang

theo. Nhö luøm coû daïi uùa taøn, khoâng aùi naøo ñaùng mang theo, Voâ löôïng haïnh cuûa chö Phaät, khoâng daáu tích naøo mang daáu. Nhö luøm coû daïi uùa taøn: Luøm coû daïi goïi laø aùi. Nhö noùi: Tyø kheo! Nay Ta seõ noùi veà luøm coû daïi aùi nhieãm laáy nöôùc röôùi treân caønh, nhö caùc chuùng sinh kia bò AÁm- Caùi- Trieàn che phuû kín mít. Hoûi: Theá naøo laø röôùi theâm nöôùc? Ñaùp: AÙi nhieãm naøy khoâng tröø heát maø coøn thöøa laïi, coù nöôùc röôùi theâm töôi toát, nhö quaù khöù- vò lai- hieän taïi troâi laên trong naêm neõo sinh töû. AÙi nhieãm aáy ñoaïn heát khoâng coøn soùt gì cuõng khoâng röôùi theâm nöôùc, cho neân noùi laø: Nhö luøm coû daïi uùa taøn. Khoâng aùi naøo ñang mang theo: Nghóa laø aùi nhieãm ñoaïn tröø khoâng soùt laïi gì. aùi nhieãm naøy khoâng ñoaïn tröø thì coøn soùt laïi hai ñieàu mang theo, ôû trong phaùp hieän taïi vui vôùi saéc - thanh - höông - vò - xuùc - phaùp, neáu luùc thaân hoaïi dieät thì coù khoå naûy sinh. AÙi nhieãm ñoaïn heát khoâng coøn laïi gì cuõng khoâng mang theo, cho neân noùi laø: Khoâng aùi naøo ñaùng

mang theo. Voâ löôïng haïnh cuûa chö Phaät: Hoûi: Theá naøo laø Phaät? Ñaùp: Nhö tö duy giaùc ngoä roõ raøng vôùi trí tueä nhaän thöùc khoâng soùt ñieàu gì cuûa Nhö Lai, ñaõ ñaït ñöôïc giaûi thoaùt thaønh töïu toân xöng laø phaät. Chaáp tröôùc hai beân ñoaïn dieät- höõu thöôøng, ñoù khoâng phaûi laø coâng haïnh cuûa Phaät Theá Toân. Boán yù nieäm ngöng döùt ñeán voâ löôïng voâ bieân khoâng coøn giôùi haïn, ñaây laø coâng haïnh cuûa Phaät Theá Toân. Vì vaäy noùi laø: Voâ löôïng haïnh cuûa chö Phaät. Khoâng daáu tích naøo mang daáu: Daáu tích goïi laø caáu nhieãm, caáu nhieãm aáy khoâng coù moät caùi gì ñaùng mang theo, nhö caáu nhieãm- nhö ueá tröôïc- nhö ngu si. Vì vaäy noùi laø: Khoâng daáu tích naøo mang theo. Daây buoäc treân cao ñaõ döùt, yù cuõng döïa vaøo nhau. Giaùc laø ñaõ vöôït qua soâng, ñoù laø Phaïm chí theá gian. Daây buoäc treân cao ñaõ ñöùt: Theá Toân thò hieän daây aùi cao maïn, ví nhö xe chôû ñaày hieän roõ coù daây raøng buoäc treân cao. Chuùng sinh bò aùi raøng buoäc ngaïi maïn treân cao nhö vaäy, luùc aáy Ñuùc Theá Toân thò hieän ñang dieät, cho neân noùi laø: Daây buoäc treân cao ñaõ ñöùt. Yù cuõng döïa vaøo nhau: Ba yù tham duïc- saân giaän- ngu si, cuøng döïa vaøo nhau goïi ñoù laø giaùc quaùn töông öng, cho neân noùi laø: YÙ cuõng cuøng döïa vaøo nhau. Giaùc laø ñaõ vöôït qua soâng: Phaät Theá Toân thò hieän ñang ñoaïn dieät voâ minh. Nhö noùi: Theá naøo laø Tyø kheo ñaõ vöôït qua beán bôø? Ñaùp: Doøng soâng voâ minh khoâ caïn khoâng coøn soùt gì, cho neân noùi laø: Giaùc laø ñaõ vöôït qua soâng. Ñoù laø Phaïm chí theá gian: Phaïm chí hieän thaân ñaõ dieät tröø aùc phaùp. Vì vaäy noùi laø: Ñoù laø Phaïm chí theá gian. Moät goác hai laàn xoay chuyeån, ba caáu nhieãm naêm ñöôøng roäng, Caùc bieån cuûa möôøi hai nhaäp, vaên Ni vöôït qua sinh töû (oác tieâu). Moät goác hai laàn xoay chuyeån: Ñöùc Theá Toân thò hieän voâ minh laøm goác reã. Nhö noùi: NHöõng neõo xaáu aùc naøy, ñôøi nay vaø ñôøi sau, voâ minh laøm goác reã, tham- saân cuøng sinh ra. Hai laàn xoay chuyeån goïi laø danh saéc, vì vaäy noùi laø: Moät goác hai laàn xoay chuyeån. Ba caáu nhieãm- naêm ñöôøng roäng: Ba caáu nhieãm laø tham daâm- saân giaän- ngu si. Naêm ñöôøng roäng laø ñöôøng ñòa nguïc- suùc sinh- ngaï quyû- trôøi vaø ngöôøi. Vì vaäy noùi laø: ba caáu nhieãm-

naêm ñöôøng roäng. Caùc bieån cuûa möôøi hai nhaäp: Ñöùc Theá Toân thò hieän bieån roäng, Luïc

nhaäp ñeàu laø nhöõng bieån roäng cuûa sinh töû. Nhö noùi: Bieån roäng giaùo phaùp cuûa Tyø kheo maø ngöôøi phaøm phu ngu muoäi noùi raèng ñaây khoâng phaûi laø bieån roäng cuûa thaùnh ñieån dieäu kyø. Nôi bao la meânh moâng nöôùc coù nhieàu doøng nöôùc hoäi tuï xa huùt, nhaõn tieáp nhaän ñoù laø bieån. Soùng saéc quay laïi chi phoái, neáu chaáp nhaän soùng saéc aáy chi phoái, thì khoâng vöôït qua bieån caû cuûa maét, cuõng quay laïi chi phoái, trôû thaønh cuøng laø Thaàn, cuøng laø La saùt. Nhó- tyû- thieät- thaân- yù nhaäp ñeàu laø bieån, phaùp ñoù quay laïi chi phoái, thì luùc ñoù khoâng vöôït qua bieån caû cuûa yù maø cuøng quay laïi chi phoái, trôû thaønh cuøng laø Thaàn, cuøng laø La saùt. Möôøi hai chuyeån töùc laø goïi cho möôøi hai nhaäp, nhö nhaõn- saéc giöõa chöøng quay laïi, saéc- nhaõn giöõa chöøng quay laïi, cho ñeán yù- phaùp giöõa chöøng quay laïi, phaùp- yù giöõa chöøng quay laïi. Vì vaäy noùi laø; Caùc bieån cuûa möôøi hai nhaäp. Vaên Ni vöôït qua sinh töû: Sinh töû goïi laø oác tieâu, laø sinh töû khoâng coù giôùi haïn, baäc Vaên Ni voâ hoïc ñaõ vöôït qua, hoïc Vaên ni môùi coù theå vöôït qua. Vì vaäy noùi laø: Vaên Ni vöôït qua sinh töû. Khoâng tin khoâng truï vaøo trí, gioáng nhö Na La ñoaïn tröø, Laøm haïi daâm rôøi boû daâm, ñoù laø baäc Voâ Thöôïng Só. Khoâng tin khoâng truï vaøo trí: Ñeä töû cuûa Ñöùc Theá Toân ñaõ thaät söï thaáy roõ boán Ñeá, vì sao noùi laø khoâng tin? Bôûi vì hoï khoâng tin gì khaùc maø chæ tin vaøo Phaät- Phaùp- Taêng vaø khoå- taäp- taän- ñaïo. Khoâng truï vaøo trí: Nghóa laø Nieát baøn. Nhö noùi: Coù Tyø kheo khoâng sinh- khoâng truï- khoâng coù, thuaän theo töï nhieân ôû taïi ñaây laâu daøi maõi maõi, khoâng ñaït ñöôïc maø nay ñaït ñöôïc nhôø vaøo ñaïo- nhôø vaøo daáu tích. Vì vaäy noùi laø; Khoâng tin khoâng truï vaøo trí. Gioáng nhö Na La ñoaïn tröø: ñoù laø ñoaïn tröø taát caû giôùi haïn cuûa ba coõi. Nhö Na La aáy laø teân goâi. Nhö noùi; Chuùng sinh goïi laø Na La, Ma naäu xaù, Ma naïp baø, Phuù laâu sa, Phöôùc giaø la, Kyø phi, Thieàn ñaäu. Vì vaäy cho neân noùi laø: Gioáng nhö na La ñoaïn tröø. Laøm haïi daâm rôøi boû daâm: Laøm haïi daâm laø rôøi boû hình theå khoâng coøn. Rôøi boû daâm laø hieän roõ maïng soáng cuûa daâm khoâng coøn. Vì vaäy noùi laø: Laøm haïi daâm rôøi boû daâm. Ñoù laø baäc Voâ Thöôïng Só: Ñoù laø ngöôøi baäc nhaát, ngöôøi vó ñaïi, ngöôøi tuyeät dieäu, ngöôøi cao quyù, ngöôøi khoâng coù gì hôn ñöôïc. Vì vaäy noùi laø: Ñoù laø baäc Voâ Thöôïng Só. Trong ba möôi saùu doøng nöôùc, doøng chaûy cuûa yù coù hôn, Doøng chaûy thuaän coù hai kieán, nhôø daâm maø giaùc sinh ra. Trong ba möôi saùu doøng nöôùc: Nöôùc goïi laø chuûng loaïi cuûa ba möôi saùu aùi, cho neân noùi laø: Trong ba möôi saùu doøng nöôùc.

Doøng chaûy cuûa yù coù hôn: YÙ naûy sinh, yù ñöùng ñaàu, yù ñaõ raøng buoäc chaáp tröôùc, laøm cho taêng theâm traøn ñaày gaáp boäi. Vì vaäy noùi laø: Doøng chaûy cuûa yù coù hôn. Doøng chaûy thuaän coù hia kieán: Hai kieán goïi laø kieán ñoaïn dieät vaø kieán höõu thöôøng. Doøng chaûy ñoù xuoâi ñeán choán ñòa nguïc-

suùc sinh- ngaï quyû, cho neân noùil: Doøng chaûy thuaän coù hai kieán. Nhôø daâm maø giaùc sinh ra: Ba giaùc laø duïc giaùc- saân giaän giaùc- haïi giaùc. Duïc naûy sinh, duïc ñöùng ñaàu, duïc ñaõ raøng buoäc ñaém tröôùc. Vì vaäy noùi laø: Nhôø daâm maø giaùc sinh ra. Boû haønh baát thieän cuûa thaân, vaø haønh baát thieän cuûa mieäng, Boû haønh baát thieän cuûa yù, vaø nhöõng yù nieäm ueá taäp. Boû haønh baát theäin cuûa thaân: Hieän ñang dieät tröø ba haønh baát thieän cuûa thaân, cho neân noùi laø: Boû haønh baát thieän cuûa thaân. Vaø haønh baát thieän cuûa mieäng: Hieän ñang dieät tröø boán haønh baát thieän cuûa mieäng cho neân noùi laø: Vaø haønh baát theäin cuûa mieäng. Boû haønh baát thieän cuûa yù: Hieän ñang dieät tröø ba haønh baát thieän cuûa yù, cho neân noùi laø: Boû haønh baát thieän cuûa yù. Vaø nhöõng yù nieäm ueá taïp: Neáu bieát caùc yù nieäm ueá taïp coøn laïi thì cuõng neân dieät tröø, vì vaäy noùi laø: Vaø nhöõng yù nieäm ueá taïp. Nhö Man ñoàng töû, thaáy thì thaáy coù ñuû, nghe thì nghe ñuû, bieát thì bieát ñuû, nhaän thöùc thì nhaän thöùc ñuû, gioáng nhö khoâng phaûi nôi naøy. Gioáng nhö khoâng phaûi nôi naøy laø gioáng nhö khoâng phaûi nôi kia. Gioáng nhö khoâng phaûi nôi kia laø gioáng nhö khoâng phaûi ôû döôùi, khoâng phaûi ôû treân, khoâng phaûi ôû giöõa hai beân, maø ñaây laø phaïm vi cuûa khoå. Hoûi: Hoaëc laø Man ñoàng töû thaáy thì thaáy coù ñuû, hoaëc khoâng coù thì caùi gì coù? Ñaùp: Neáu maét thaáy saéc maø khoâng daáy khôûi caáu nhieãm, thì goïi laø coù. Hoûi: Caùi gì khoâng coù? Ñaùp: Neáu maét thaáy saéc daáy khôûi caáu nhieãm, thì goïi laø khoâng coù. Nghe thì nghe ñuû, bieát thì bieát ñuû, nhaän thöùc thì nhaän thöùc cuõng nhö vaäy. Nhö Man ñoàng töû vaøo luùc aáy, thaáy thì thaáy coù ñuû, nghe thì nghe ñuû, bieát thì bieát ñuû, nhaän thcöù thì nhaän thöùc ñuû gioáng nhö khoâng phaûi nôi naøy. Hoaëc caáu nhieãm, hoaëc ueá tröôïc, hoaëc ngu si, hoaëc khoâng phaûi nôi naøy. Hoaëc caáu nhieãm, hoaëc ueá tröôïc, hoaëc ngu si laø nhö vaäy chöù khoâng phaûi luùc aáy giöõ laáy raøng buoäc. Neáu nhö khoâng phaûi vaøo luùc aáy giöõ laáy raøng buoäc, thì nhö vaäy

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 30 1152

gioáng nhö khoâng phaûi ôû döôùi laø coõi Duïc, khoâng phaûi ôû treân laø coõi Voâ saéc, khoâng phaûi ôû giöõa hai beân laø coõi Saéc, maø ñaây laø phaïm vi cuûa khoå, khoå nghóa laø naêm thaïnh aám. Ñoù laø phaïm vi, phaïm vi ñaèng sau vaø phaïm vi cuoái cuøng, vì vaäy noùi raèng ñaây laø phaïm vi cuûa khoå. Ma xaù, Ñaâu xaù, Taêng theá ma, Taùt phi ña la tyø tæ laät ña, ñaây laø phaïm vi cuûa khoå. Ma xaù laø khoâng hy voïng, bôûi vì hoaëc laø tham duïc, hoaëc saân giaän, hoaëc ngu si, cho neân noùi laø Ma xaù. Ñaâu xaù laø öa thích Phaät ñaïo, öa thích phaùp haønh thieän, thuaän vôùi Thaùnh Taêng phaân bieät veà khoå- taäp- taän- ñaïo, saéc voâ thöôûng vaø thoï- töôûng- haønh- thöùc cuõng voâ thöôøng, cho neân noùi laø Ñaâu xaù. Taêng theá ma laø tham duïc phaùt sinh thì ngaên chaën laøm cho ngöøng laïi, saân giaän- ngu si phaùt sinh thì ngaên chaën laøm cho ngöøng laïi, vì vaäy goïi laø Taêng theá ma. Taùt phi ta la tyø tæ laät ña laø tröø boû taát caû caùc taâm cuûa coõi Duïc, tröø boû taát caû caùc taâm cuûa coõi Saéc vaø coõi Voâ saéc, cho neân noùi laø Taùt phi ña laø tyø tæ laät ña. Ñaây laø phaïm vi cuûa khoå, khoå nghóa laø naêm thaïnh aám; ñoù laø phaïm vi, phaïm vi ñaèng sau vaø phaïm vi cuoái cuøng, cho neân noùi raèng ñaây laø

phaïm vi cuûa khoå. Bieát thaân nhö ñaùm boït nöôùc, bieát phaùp nhö con ngöïa hoang, Ñoaïn tröø hoa ñoám taø ma, vua cheát khoâng ñeán gaëp maët. Bieát thaân nhö ñaùm boït nöôùc: Nhö boït nöôùc keát tuï khoâng coù söùc löïc gì maø yeáu ñuoái nhö hö khoâng chaúng beàn vöõng, naêm thaïnh aám nhö vaäy cuõng khoâng coù söùc löïc maø yeáu ñuoái nhö hö khoâng chaúng coù gì beàn vöõng, cho neân noùi laø: Bieát thaân nhö ñaùm boït nöôùc. Bieát phaùp nhö con ngöïa hoang: Nhö con ngöïa hoang töø khi aùnh naéng maët trôøi xuaát hieän khoâng laâu, khoâng döøng laïi trong khoaûnh khaéc, voán khoâng coù maø boång nhieân coù, cho duø coù nhöng maø laäp töùc khoâng coøn. Naêm thaïnh aám nhö vaäy thì khoâng döøng laïi trong khoaûnh khaéc, voán khoâng coù maø chôït coù, cho duø coù nhöng laäp töùc khoâng coøn, vì vaäy noùi laø: Bieát phaùp nhö con ngöïa hoang. Ñoaïn tröø hoa ñoám taø ma: Boán ma laø ma naêm aám- ma caáu nhieãm- ma cheát- ma trôøi Töï Taïi. Ñöùc Theá Toân vì caùc loaïi ma maø hieän roõ kieán ñeá ñoaïn tröø. Hoa ñoám caáu nhieãm khoâng coøn thì hoa ñoám beù nhoû do tö duy maø ñoaïn tröø. Vì vaäy noùi laø: Ñoaïn tröø hoa ñoám taø ma. Vua cheát khoâng ñeán gaëp maët: Kieán ñeá vaø tö duy ñoaïn tröø kieát söû nhö vaäy ñaõ heát khoâng soùt laïi gì, ma trôøi Töï Taïi khoâng theå tuyø yù töï laøm

SOÁ 1543 - LUAÄN A TYØ ÑAØM BAÙT KIEÀN ÑOÄ - Quyeån 30 1153

böøa, cho neân noùi laø: Vua cheát khoâng ñeán gaëp maët. Giöõa nhaø nhö ôû hai beân, caùc giaùc hyû mình coù ñuû, Bieát roõ theá gian höng- suy, taâm thieän giaûi thoaùt taát caû. Giöõ nhaø nhö ôû hai beân: ba giaûng ñöôøng laø Khoâng- Voâ nguyeän vaø Voâ töôùng, caùc duyeân beân trong sinh ra caùc duyeân beân ngoaøi, cho neân noùi laø: Giöõ nhaø nhö ôû hai beân. Caùc giaùc hyû mình coù ñuû: Giaùc goïi laø trí thoâng hieåu, thaønh töïu trí tueä thoâng minh, vui thích ñoái vôùi Phaät ñaïo, thoâng thaïo thuyeát phaùp, thuaän vôùi Thaùnh Taêng phaân bieät roõ raøng khoå- taäp- taän- ñaïo, bieát saéc laø voâ thöôøng maø thoï- töôûng- haønh- thöùc cuõng voâ thöôøng, yù töôûng tuyeät dieäu giuùp mình thaønh töïu daày ñuû thieän haïnh cuûa thaân mieäng yù. Vì vaäy noùi laø: Caùc giaùc hyû mình coù ñuû. Bieát roõ theá gian höng- suy: Theá gian nghaõi laø naêm thònh aám. Caùc Tyø kheo daïo qua quaùn xeùt nhöõng söï höng- suy; saéc nhö vaäy- saéc taäp nhö vaäy- saéc taän nhö vaäy, thoï- töôûng- haønh- thöùc nhö vaäy; ñaây laø thöùc taäp, ñaây laø thöùc taän. Vì vaäy noùi laø: Bieát roõ theá gian höng- suy. Taâm thieän giaûi thoaùt taát caû: Luùc aáy tö duy veà nghóa, tö duy veà phaùp, tö duy veà thieän, tö duy veà dieäu, taát caû ñeàu coù maø ñaïo aån saâu, giaûi thoaùt hieän taïi- quaù khöù- vò lai. Vì vaäy noùi laø: Taâm thieän giaûi thoaùt taát caû. Thoaùt khoûi nhö ñoïa- ñaõ ñoïa tham aên uoáng laïi quay veà, Ñaõ ñeán nôi choán yeân oån, thích ñi ñeán choã vui hôn. Thoaùt khoûi nhö ñoïa- ñaõ ñoïa: Thoaùt khoûi nghóa laø coõi Duïc, ñaõ ñoïa nghóa laø sinh ñeán coõi Saéc. Nhö ñoïa nghóa laø coù ñuû naêm maá trong coõi Saéc. Vì vaäy noùi laø: Thoaùt khoûi nhö ñoïa- ñaõ ñoïa. Tham aên uoáng laïi quay veà: Coù ñaïo theá gian töø heát caáu nhieãm maø Thaùnh trí chöa phaùt sinh, luùa aáy töï mình vui thuù, töï mình nöông nhôø chính mình, laïi rôi vaøo ñòa nguïc- ngaï quyû- suùc sinh. Vì vaäy noùi laø: Tham aên uoáng laïi quay veà. Ñaõ ñeán nôi choán yeân oån: Ñaõ

ñeán nghóa laø ñeä töû cöûa Phaät. Yeân oån nghaõi laø Nieát- baøn. Caûnh giôùi Nieát- baøn vui thuù, cho neân noùi laø: Ñaõ ñeán nôi choán yeân oån. Thích ñi ñeán choã vui hôn: Ñaïo lyù ñoù vui thuù ñeán caûnh giôùi Nieát- baøn, cho neân noùi laø: Thích ñi ñeán choã vui hôn. Neáu nhö khoâng coù reã -da, laù khoâng coù huoáng gì caønh, Côûi boû moïi thöù troùi buoäc, ai coù theå phæ baùng ñöôïc? Neáu nhö khoâng coù reã- da: Ñöùc Theá Toân hieän baøy goác reã voâ minh. Nhö noùi: Caùc ñöôøng xaáu aùc naøy, ñôøi nay vaø ñôøi sau, voâ minh laøm goác reã,

tham- saân cuøng sinh ra. Da laø boán thöùc truù, thöùc khoâng tröø heát maø coøn soùt laïi, khoâng phaûi ham muoán, khoâng phaûi ham muoán cuõng khoâng phaûi nhaän laáy. Vì vaäy noùi laø: Neáu nhö khoâng coù reã- da. Laù khoâng coù huoáng gì caønh: Ñöùc Theá Toân hieän baøy laù ngaõ maïn. Nhö noùi: Taïi vì sao Tyø kheo ñoát laø? Bôûi vì ngaõ maïn tröø heát khoâng coøn laïi gì. caønh laø chæ cho aùi, nhö noùi: Tyø kheo! Nay Ta seõ noùi veà luøm coû daïi aùi nhieãm laáy nöôùc röôùi leân caønh, laøm cho caùc chuùng sinh naøy bò Aám- Caùi- Trieàn che phuû kín mít. Vì vaäy noùi laø: Laù khoâng coù huoáng gì caønh. Côûi boû moïi thöù troùi buoäc: Maïnh daïn laø chæ cho ñeä töû cuûa Phaät vôùi taâm duõng maõnh, thaønh töïu trí tueä duõng maõnh tröø dieät ba söï troùi buoäc cuûa aùc phaùp, hoï côûi boû- ñaõ côûi boû- ñang côûi boû tham duïc- saân giaän- ngu si. Vì vaäy noùi laø: Côûi boû moïi thöù troùi buoäc. Ai coù theå phæ baùng ñöôïc: Ngöôøi aáy ñaùng ñöôïc toân xöng ca ngôïi chöù khoâng theå naøo huyû nhuïc che bai. Neáu huyû nhuïc cheâ bai thì nhaän laáy nhieàu toäi loãi. Nhö noùi: Neáu ñaùng cheâ maø khan, neáu ñaùng khen maø cheâ, thì mieäng chuoác laáy tai hoïa, khoâng theå naøo caûm thaáy yeân vui. Vì vaäy noùi laø: Neáu nhö khoâng coù goác reã- khoâng coù da che, thì laù cuõng khoâng coù huoáng gì laø coù caønh, ngöôøi naøy can ñaûm côûi boø moïi söï raøng buoäc, ai coù theå ñuû khaû naêng ñeå phæ baùng hoï?

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.